

Títol: PLA ANTIFRAU DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT
Secció: DISPOSICIONS GENERALS
Òrgan: Consell de Govern
Data d'aprovació: dijous, 30 de juny de 2022

El Consell de Govern de la Universitat d'Alacant, en la sessió ordinària del dia 30 de juny de 2022, ha aprovat per unanimitat el Pla antifrau de la Universitat d'Alacant.

PLA ANTIFRAU DE LA UNIVERSITAT D'ALACANT

1. PREÀMBUL
2. DEFINICIONS
3. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ
4. DESENVOLUPAMENT DEL PLA
 - 4.1 La política d'integritat institucional
 - 4.2 Governança
 - 4.3 Formació i sensibilització
 - 4.4 Canals de denúncia
 - 4.5 Conflictes d'interessos
5. EINES QUE CAL IMPLANTAR EN GESTIÓ DE RISCOS
 - 5.1 Autodiagnòstic
 - 5.2 Avaluació de riscos
6. MESURES PER A LA PREVENCIÓ I LA DETECCIÓ DEL FRAU
 - 6.1 Mesures de prevenció
 - 6.1.1 Declaració de conflicte d'interessos
 - 6.1.2 Pla de formació
 - 6.2 Mesures de detecció
 - 6.2.1 Ús de fonts externes de verificació
 - 6.2.2 Catàleg de banderes roges
7. MESURES DE CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ
 - 7.1 Mesures de correcció
 - 7.1.1 Procediment per a tractar conflicte d'interessos
 - 7.1.2 Bloquejar el finançament dels projectes i l'avaluació del frau
 - 7.2 Mesures de persecució.
 - 7.2.1 Comunicació a entitat decisòria o responsable
 - 7.2.2 Denúncia de fets punibles
 - 7.2.3 Canal extern de denúncies
8. ACCIONS DE COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ RELACIONADES AMB EL PLA ANTIFRAU
9. SUPERVISIÓ DEL PLA ANTIFRAU
- ANNEXOS
 1. PREÀMBUL

Título: PLAN ANTIFRAUDE DE LA UNIVERSIDAD DE ALICANTE
Sección: DISPOSICIONES GENERALES
Órgano: Consejo de Gobierno
Fecha de aprobación: jueves, 30 de junio de 2022

El Consejo de Gobierno de la Universidad de Alicante, en la sesión ordinaria del día 30 de junio de 2022, ha aprobado por unanimidad el Plan antifraude de la Universidad de Alicante.

PLAN ANTIFRAUDE DE LA UNIVERSIDAD DE ALICANTE

1. PREÁMBULO
2. DEFINICIONES
3. OBJETO Y ÁMBITO DE APLICACIÓN
4. DESARROLLO DEL PLAN
 - 4.1 La política de integridad institucional
 - 4.2 Gobernanza
 - 4.3 Formación y sensibilización
 - 4.4 Canales de denuncia
 - 4.5 Conflictos de Intereses
5. HERRAMIENTAS A IMPLANTAR EN GESTIÓN DE RIESGOS
 - 5.1 Autodiagnóstico
 - 5.2 Evaluación de riesgos
6. MEDIDAS PARA LA PREVENCIÓN Y DETECCIÓN DEL FRAUDE
 - 6.1 Medidas de prevención
 - 6.1.1 Declaración de conflicto de intereses
 - 6.1.2 Plan de formación
 - 6.2 Medidas de detección
 - 6.2.1 Empleo de fuentes externas de verificación
 - 6.2.2 Catálogo de banderas rojas
7. MEDIDAS DE CORRECCIÓN Y PERSECUCIÓN
 - 7.1 Medidas de corrección
 - 7.1.1 Procedimiento para abordar conflicto de intereses
 - 7.1.2 Bloquear la financiación de los proyectos y evaluación del fraude
 - 7.2 Medidas de persecución
 - 7.2.1 Comunicación a entidad decisoria o responsable
 - 7.2.2 Denuncia de hechos punibles
 - 7.2.3 Canal externo de denuncias
8. ACCIONES DE COMUNICACIÓN E INFORMACIÓN RELACIONADAS CON EL PLAN ANTIFRAUDE
9. SUPERVISIÓN DEL PLAN ANTIFRAUDE
- ANEXOS
 1. PREÁMBULO

La Convenció de Nacions Unides contra la Corrupció (Nova York, 31/10/2003), instrument internacional que integra el nostre ordenament jurídic en haver sigut ratificada per l'Estat espanyol i publicat en el BOE (núm. 171, de 19 de juny del 2006), va posar de manifest que la corrupció havia deixat de ser un problema local per a convertir-se en un fenomen transnacional que afecta a totes les societats i economies, fet que fa essencial la cooperació internacional per a prevenir-la i lluitar contra aquesta. D'igual manera assenyalava que la corrupció és un fenomen generador de problemes i amenaces per a l'estabilitat i la seguretat de les societats en soscavar-les institucions i els valors de la democràcia, l'ètica i la justícia i en comprometre el desenvolupament sostenible i l'imperi de la llei.

L'article 325 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea estableix l'obligació de combatre el frau i, en general, qualsevol activitat il·legal que afecte els interessos financers de la Unió.

La Universitat d'Alacant té entre els seus principis constitutius el COMPROMÍS SOCIAL, i això implica que, com a Entitat de Dret Públic, i en coherència amb els valors del Codi Ètic, cal defensar i promoure l'honestetat com un valor intrínsec a aquesta.

El compromís amb el valor de l'honestetat implica fomentar els comportaments basats en la dignitat, la decència, la justícia i la rectitud, garantir el principi d'honradesa i transparència en les actuacions pròpies de la institució universitària, i també en la lluita contra el frau i la corrupció en tots els àmbits de la vida universitària.

La missió de servei públic de qualsevol entitat pública està orientada a la consecució de l'interès general en el seu concret àmbit competencial. Per això l'extraordinària importància que practique i assumisca una cultura de la integritat pública en tots els nivells de la seua organització, fet que passa necessàriament per comptar amb els marcs d'integritat principals: plans d'integritat o antifrau, codis ètics, canals de comunicacions, denúncies o informacions, així com pràctiques formatives, tots aquests tendents a minimitzar els riscos i les irregularitats (tant penals com administratius) derivats de pràctiques contràries a l'interès general, mitjançant la prevenció i la detecció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos, com també l'adopció de mesures tendents a la seua correcció.

La Universitat d'Alacant, en la condició d'òrgan beneficiari d'ajudes finançades amb recursos provinents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (d'ara endavant PRTR) MANIFESTA el compromís de la Institució amb els estàndards més exigents en relació amb el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals, a la finalitat de les quals es COMPROMET a adoptar les mesures necessàries i legalment exigibles per a prevenir i detectar el frau, la corrupció i els conflictes d'interès, i comunicar si escau a les autoritats que calga els incompliments observats.

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes en el Sector Públic per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24 UE, de 26 de febrer del 2014, apunta en la mateixa direcció indicada, en establir en l'article 64.1 que «els òrgans de contractació hauran de prendre mesures adequades per a lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció, i prevenir, detectar i solucionar de manera efectiva els conflictes d'interessos que puguin sorgir en els procediments de licitació amb la finalitat d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i la igualtat de tracte a totes les persones candidates i licitadores».

La Llei 1/2022, de 13 d'abril, de transparència i bon govern de la Comunitat Valenciana configura un sistema d'integritat institucional en el territori valencià per al disseny i la implementació del sistema d'integritat institucional, es comptarà amb l'assessorament i la col·laboració de l'Agència de Prevenció i Lluita contra la Corrupció de la Comunitat Valenciana, creada per Llei 11/2016, de 28 de novembre, Agència amb la qual la Universitat d'Alacant ha signat un conveni de col·laboració.

La Convención de Naciones Unidas contra la Corrupción (Nueva York, 31/10/2003), instrumento internacional que integra nuestro ordenamiento jurídico al haber sido ratificada por el Estado español y publicado en el BOE (núm. 171, de 19 de junio de 2006), puso de manifiesto que la corrupción había dejado de ser un problema local para convertirse en un fenómeno transnacional que afecta a todas las sociedades y economías, lo que hace esencial la cooperación internacional para prevenirla y luchar contra ella. De igual modo señalaba que la corrupción es un fenómeno generador de problemas y amenazas para la estabilidad y seguridad de las sociedades al socavarlas instituciones y los valores de la democracia, la ética y la justicia y al comprometer el desarrollo sostenible y el imperio de la ley.

El artículo 325 del Tratado de Funcionamiento de la Unión Europea establece la obligación de combatir el fraude y, en general, cualquier actividad ilegal que afecte a los intereses financieros de la Unión.

La Universidad de Alicante tiene entre sus principios constitutivos el COMPROMISO SOCIAL, lo que supone, como Entidad de Derecho Público, y en coherencia con los valores de su Código Ético, defender y promover la honestidad como un valor intrínseco a la misma.

El compromiso con el valor de la honestidad implica fomentar los comportamientos basados en la dignidad, la decencia, la justicia y la rectitud, garantizar el principio de honradez y transparencia en las actuaciones propias de la institución universitaria, así como en la lucha contra el fraude y la corrupción en todos los ámbitos de la vida universitaria.

La misión de servicio público de cualquier entidad pública está orientada a la consecución del interés general en su concreto ámbito competencial. De ahí la extraordinaria importancia de que practique y asuma una cultura de la integridad pública en todos los niveles de su organización, lo que pasa necesariamente por contar con los principales marcos de integridad: planes de integridad o antifraude, códigos éticos, canales de comunicaciones, denuncias o informaciones, así como prácticas formativas, todos ellos tendentes a minimizar los riesgos e irregularidades (tanto penales como administrativos) derivados de prácticas contrarias al interés general, mediante la prevención y detección del fraude, la corrupción y los conflictos de intereses, así como la adopción de medidas tendentes a su corrección.

La Universidad de Alicante, en la condición de órgano beneficiario de ayudas financiadas con recursos provenientes del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia (en delante PRTR) MANIFIESTA el compromiso de la Institución con los estándares más exigentes en relación con el cumplimiento de las normas jurídicas, éticas y morales, a cuyo fin se COMPROMETE a adoptar las medidas necesarias y legalmente exigibles para prevenir y detectar el fraude, la corrupción y los conflictos de interés, comunicando en su caso a las autoridades que proceda los incumplimientos observados.

La Ley 9/2017, de 8 de noviembre, de Contratos en el Sector Público por la que se transponen al ordenamiento jurídico español las Directivas del Parlamento Europeo y del Consejo 2014/23/UE y 2014/24 UE, de 26 de febrero de 2014, apunta en la misma dirección indicada, al establecer en su artículo 64.1 que "los órganos de contratación deberán tomar medidas adecuadas para luchar contra el fraude, el favoritismo y la corrupción, y prevenir, detectar y solucionar de modo efectivo los conflictos de intereses que puedan surgir en los procedimientos de licitación con el fin de evitar cualquier distorsión de la competencia y garantizar la transparencia en el procedimiento y la igualdad de trato a todos los candidatos y licitadores".

La Ley 1/2022, de 13 de abril, de Transparencia y Buen Gobierno de la Comunitat Valenciana configura un sistema de integridad institucional en el territorio valenciano para el diseño e implementación del sistema de integridad institucional, se contará con el asesoramiento y colaboración de la Agencia de Prevención y Lucha contra la Corrupción de la Comunitat Valenciana, creada por Ley 11/2016, de 28 de noviembre, Agencia con la que la Universidad de Alicante ha firmado un convenio de colaboración.

Així mateix, atès el contingut del PRTR, la Universitat d'Alacant es compromet a respectar els principis de l'economia circular i evitar impactes negatius significatius en el medi ambient («DNSH» per les sigles en anglès «do no significant harm») en l'execució de les actuacions dutes a terme en el marc d'aquest Pla.

El PRTR té quatre eixos transversals que es vertebran en 10 polítiques palanca, dins de les quals s'arreglen trenta components, que permeten articular els programes coherents d'inversions i reformes del Pla:

- la transició ecològica
- la transformació digital
- la cohesió social i territorial
- la igualtat de gènere

Per a fer efectives les iniciatives plantejades en el PRTR, les Administracions Públiques han d'adaptar els procediments de gestió i aplicar models de control específics. Algunes mesures d'agilitat es van establir mitjançant el Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública i per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

A més, és necessària la configuració i el desenvolupament d'un Sistema de Gestió que facilite la tramitació eficaç de les sol·licituds de desemborsament als Serveis de la Comissió Europea. Per a això s'ha aprovat l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència. Entre les previsions d'aquest destaca l'obligació que imposa i desenvolupa l'article 6 que, amb la finalitat de complir amb les obligacions que l'article 22 del Reglament (UE) 2021/241, de 12 de febrer, del Parlament Europeu i del Consell, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència (d'ara endavant MRR) imposa a Espanya en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió com a beneficiari dels fons del MRR, tota entitat, decidora o executora, que participe en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau» que hi permeta garantir i declarar que, en el respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat d'acord amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

2. DEFINICIONS

És necessari fer, en primer lloc, una aproximació als conceptes d'irregularitat, frau, corrupció i conflicte d'interessos sobre els quals tracta el pla, i prendre com a referència per a això la normativa comunitària que defineix aquests termes.

S'ha de destacar que l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, un element que no cal que es done perquè hi haja irregularitat. La intenció és el factor que diferencia el frau de la irregularitat.

Irregularitat. El Reglament (CE, Euratom) 2988/95 del Consell de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les Comunitats Europees, defineix irregularitat com "tota infracció d'una disposició del dret comunitari que correspon a una acció o omissió d'un agent econòmic que tinga o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les Comunitats o els pressupostos administrats per aquestes, bé siga mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda".

Frau. L'article 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió estableix que "en matèria de despeses es defineix el frau com qualsevol acció o omissió intencionada, relativa:

Asimismo, atendiendo al contenido del PRTR, la Universidad de Alicante se compromete a respetar los principios de la economía circular y evitar impactos negativos significativos en el medio ambiente («DNSH» por sus siglas en inglés «do no significant harm») en la ejecución de las actuaciones llevadas a cabo en el marco de dicho Plan.

El PRTR tiene cuatro ejes transversales que se vertebran en 10 políticas palanca, dentro de las cuales se recogen treinta componentes, que permiten articular los programas coherentes de inversiones y reformas del Plan:

- la transición ecológica
- la transformación digital
- la cohesión social y territorial
- la igualdad de género

Para hacer efectivas las iniciativas planteadas en el PRTR, las Administraciones Públicas deben adaptar sus procedimientos de gestión y aplicar específicos modelos de control. Algunas medidas de agilización se establecieron mediante el Real Decreto-ley 36/2020, de 30 de diciembre, por el que se aprueban medidas urgentes para la modernización de la Administración Pública y para la ejecución del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia.

Además, es necesaria la configuración y desarrollo de un Sistema de Gestión que facilite la tramitación eficaz de las solicitudes de desembolso a los Servicios de la Comisión Europea. Para ello se ha aprobado la Orden HFP/1030/2021, de 29 de septiembre, por la que se configura el sistema de gestión del Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia. Entre sus previsions destaca la obligación que impone y desarrolla el artículo 6 de que, con la finalidad de dar cumplimiento a las obligaciones que el artículo 22 del Reglamento (UE) 2021/241, de 12 de febrero, del Parlamento Europeo y del Consejo, por el que se establece el Mecanismo de Recuperación y Resiliencia (en adelante MRR) impone a España en relación con la protección de los intereses financieros de la Unión como beneficiario de los fondos del MRR, toda entidad, decidora o ejecutora, que participe en la ejecución de las medidas del PRTR deberá disponer de un «Plan de medidas antifraude» que le permita garantizar y declarar que, en su respectivo ámbito de actuación, los fondos correspondientes se han utilizado de conformidad con las normas aplicables, en particular, en lo que se refiere a la prevención, detección y corrección del fraude, la corrupción y los conflictos de intereses.

2. DEFINICIONES

Es necesario realizar, en primer lugar, una aproximación a los conceptos de irregularidad, fraude, corrupción y conflicto de intereses sobre los que trata el plan, tomando como referencia para ello la normativa comunitaria que definen tales términos.

Se ha de destacar que la existencia de una irregularidad no siempre implica la posible existencia de fraude; la concurrència d'intencionalitat és un elemento esencial en el fraude, elemento que no es preciso que se dé para que exista irregularidad. La intención es el factor que diferencia al fraude de la irregularidad.

Irregularidad. El Reglamento (CE, Euratom) 2988/95 del Consejo de 18 de diciembre de 1995, relativo a la protección de los intereses financieros de las Comunidades Europeas, define irregularidad como "toda infracción de una disposición del Derecho comunitario correspondiente a una acción u omisión de un agente económico que tenga o tendría por efecto perjudicar al presupuesto general de las Comunidades o a los presupuestos administrados por éstas, bien sea mediante la disminución o la supresión de ingresos procedentes de recursos propios percibidos directamente por cuenta de las Comunidades, bien mediante un gasto indebido".

Fraude. El artículo 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lucha contra el fraude que afecta a los intereses financieros de la Unión establece que "en materia de gastos se define el fraude como cualquier acción u omisión intencionada, relativa:

i. A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o pel seu compte.

ii. A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tinga el mateix efecte.

iii. Al desviament d'aquests mateixos fons amb altres finalitats diferents d'aquelles per als quals van ser concedits al principi

Corrupció. Una descripció bastant genèrica del terme «corrupció» utilitzada per la Comissió és l'abús de poder d'un lloc públic per a obtenir beneficis de caràcter privat.

Els pagaments corruptes faciliten molts altres tipus de frau, com la facturació falsa, les despeses fantasma o l'incompliment de les condicions contractuals. La forma de corrupció més freqüent són els pagaments corruptes o els beneficis de caràcter similar: un receptor (corrupció passiva) accepta el suborn d'un donant (corrupció activa) a canvi d'un favor.

Conflicte d'interessos. L'article 61 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol del 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer) estableix que hi ha conflicte d'interessos "quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost tant de manera directa, indirecta i compartida, com també en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegen compromès l'exercici imparcial i objectiu de les seues funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal".

Atesa la situació que motivaria el conflicte d'interessos, podem distingir entre:

- Conflicte d'interessos aparent: es produeix quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari són susceptibles de comprometre l'exercici objectiu de les seues funcions o obligacions, però finalment no es troba un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions de la persona (o una repercussió en aquests aspectes).

- Conflicte d'interessos potencial: sorgeix quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats d'una naturalesa tal, que podrien ser susceptibles d'ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que hagueren de assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.

- Conflicte d'interessos real: implica un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels deures i responsabilitats oficials. En el cas d'un beneficiari implicaria un conflicte entre les obligacions contraetes en sol·licitar l'ajuda dels fons i els seus interessos privats que poden influir indegudament en l'acompliment d'aquestes obligacions.

3. OBJECTE I ÀMBIT D'APLICACIÓ

Aquest pla té per objectiu sistematitzar i adaptar els controls antifrau per a aconseguir que la Universitat d'Alacant, siga referent en la gestió i la implementació de fons i polítiques públiques i en la gestió vinculada amb la contractació, subvencions, l'execució de despeses i els Recursos Humans (d'ara endavant RH). Tot això permetrà una optimització de la prestació de serveis públics per a la ciutadania i amb això aconseguir un compliment eficaç i eficient de les funcions que legalment té encomanades la institució acadèmica.

i. A la utilización o a la presentación de declaraciones o de documentos falsos, inexactos o incompletos, que tengan por efecto la percepción o la retención indebida de fondos procedentes del presupuesto general de las Comunidades Europeas o de los presupuestos administrados por las Comunidades Europeas o por su cuenta.

ii. Al incumplimiento de una obligación expresa de comunicar una información, que tenga el mismo efecto.

iii. Al desvío de esos mismos fondos con otros fines distintos de aquellos para los que fueron concedidos en un principio

Corrupción. Una descripción bastante genérica del término «corrupción» utilizada por la Comisión es el abuso de poder de un puesto público para obtener beneficios de carácter privado.

Los pagos corruptos facilitan muchos otros tipos de fraude, como la facturación falsa, los gastos fantasma o el incumplimiento de las condiciones contractuales. La forma de corrupción más frecuente son los pagos corruptos o los beneficios de carácter similar: un receptor (corrupción pasiva) acepta el soborno de un donante (corrupción activa) a cambio de un favor.

Conflicto de intereses. El artículo 61 Reglamento (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 18 de julio de 2018, sobre las normas financieras aplicables al presupuesto general de la Unión (Reglamento Financiero) establece que existe conflicto de intereses "cuando los agentes financieros y demás personas que participan en la ejecución del presupuesto tanto de forma directa, indirecta y compartida, así como en la gestión, incluidos los actos preparatorios, la auditoría o el control, vean comprometido el ejercicio imparcial y objetivo de sus funciones por razones familiares, afectivas, de afinidad política o nacional, de interés económico o por cualquier otro motivo directo o indirecto de interés personal".

Atendiendo a la situación que motivaría el conflicto de intereses, puede distinguirse entre:

- Conflicto de intereses aparente: se produce cuando los intereses privados de un empleado público o beneficiario son susceptibles de comprometer el ejercicio objetivo de sus funciones u obligaciones, pero finalmente no se encuentra un vínculo identificable e individual con aspectos concretos de la conducta, el comportamiento o las relaciones de la persona (o una repercusión en dichos aspectos).

- Conflicto de intereses potencial: surge cuando un empleado público o beneficiario tiene intereses privados de tal naturaleza, que podrían ser susceptibles de ocasionar un conflicto de intereses en el caso de que tuvieran que asumir en un futuro determinadas responsabilidades oficiales.

- Conflicto de intereses real: implica un conflicto entre el deber público y los intereses privados de un empleado público o en el que el empleado público tiene intereses personales que pueden influir de manera indebida en el desempeño de sus deberes y responsabilidades oficiales. En el caso de un beneficiario implicaría un conflicto entre las obligaciones contraídas al solicitar la ayuda de los fondos y sus intereses privados que pueden influir de manera indebida en el desempeño de las citadas obligaciones.

3. OBJETO Y ÁMBITO DE APLICACIÓN

El presente plan tiene por objeto sistematizar y adaptar los controles antifraude para lograr que la Universidad de Alicante, sea referente en la gestión e implementación de fondos y políticas públicas y en la gestión vinculada con la contratación, subvenciones, la ejecución de gastos y los Recursos Humanos (en adelante RRHH). Todo ello permitirá una optimización de la prestación de servicios públicos para la ciudadanía y con ello lograr un cumplimiento eficaz y eficiente de las funciones que legalmente tiene encomendadas la institución académica.

Aquest pla no és una finalitat en si mateix, és la formalització d'un document que permet iniciar un procés que té com a objectiu complir amb la legalitat i, sobretot, propiciar una cultura d'alerta i prevenció en tota l'organització encaminada a alinear i coordinar els processos i els procediments que porten a la prevenció i, si escau, la detecció i la correcció del frau de manera robusta i eficaç.

Cal tenir en compte que, per exemple, per a ser beneficiari de les ajudes que la Unió Europea finança a través del PRTR s'exigeix tenir aquest pla de mesures antifrau, que promou que totes les institucions que gestionen aquestes ajudes aproven un document tècnic que avalue els riscos de frau en els processos crítics de la seua organització, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció de frau, la corrupció i els conflictes d'interessos.

En aquest sentit, la prevenció, control i correcció del frau és un procés dinàmic.

La categorització de riscos variarà a mesura que s'implanten els controls i les accions que es proposen en l'avaluació inicial, per la qual cosa serà necessària una feina constant d'adaptació i millora contínua, fent un ús eficient dels recursos humans i materials.

El text actual té com a missió complir els mínims exigits per la normativa vigent, però, conscients que es tracta d'un punt de partida, és essencial estendre'l d'una manera gradual i aprofitar i optimitzar els recursos disponibles de la Universitat d'Alacant.

Aquest document es publicarà en el Butlletí Oficial de la Universitat d'Alacant (BOUA) i totes les eines i els procediments que es desenvolupen per la Comissió en virtut d'aquest es difondran a la comunitat universitària i es posaran a disposició en el portal de transparència de la Universitat d'Alacant.

4. DESENVOLUPAMENT DEL PLA

4.1 La política d'integritat institucional

El passat 20/12/2021 es va aprovar en el Consell de Govern de la Universitat d'Alacant la Declaració Institucional de tolerància zero contra el frau mitjançant la qual es formalitza la importància de vetlar per l'eficàcia i el rigor en l'ús dels recursos posats a la seua disposició per a l'execució de les competències que té assignades.

4.2 Governança

Mitjançant resolució rectoral de data 06/06/2022 publicada en el BOUA el 07/06/2022, s'ha creat i nomenat als membres de la Comissió Antifrau de la Universitat d'Alacant com a òrgan col·legiat per a la creació i el seguiment del Pla d'Antifrau. Aquesta, en tot cas, d'acord amb el que ací hi ha previst, haurà d'estar formada pels membres següents:

- Presidència: La persona que ocupe la Gerència en la Universitat d'Alacant, que farà la presidència de la Comissió.
- Secretaria: La persona que dirigisca l'Oficina de Control Pressupostari, que farà les funcions de secretària de la Comissió.
- Vocalies:
 - La persona que ocupe la Secretaria General o personal en qui delegue.
 - La persona que ocupe el Vicerectorat d'Ordenació Acadèmica i Professorat o persona en qui delegue.
 - La persona que dirigeix el Vicerectorat de Planificació Econòmica, o persona en qui delegue.
 - La persona que ocupe la Vicegerència de Recursos Humans.
 - La persona que ocupe la Prefectura de l'Àrea Jurídica.
 - La persona que dirigisca el Servei de Gestió Econòmica i Comptabilitat.

4.3 Formació i sensibilització

El presente plan no es un fin en sí mismo, es la formalización de un documento que permite iniciar un proceso que tiene como objetivo cumplir con la legalidad y, sobre todo, propiciar una cultura de alerta y prevención en toda la organización encaminada a alinear y coordinar los procesos y procedimientos que lleven a la prevención y, en su caso, detección y corrección del fraude de forma robusta y eficaz.

Hay que tener en cuenta que, por ejemplo, para ser beneficiario de las ayudas que la Unión Europea financia a través del PRTR se exige disponer de este plan de medidas antifraude, que promueve que todas las instituciones que gestionan estas ayudas aprueben un documento técnico que evalúe los riesgos de fraude en los procesos críticos de su organización, en lo que se refiere a la prevención, detección y corrección de fraude, la corrupción y los conflictos de intereses.

En este sentido, la prevención, control y corrección del fraude es un proceso dinámico.

La categorización de riesgos variará a medida que se implanten los controles y acciones que se propongan en su evaluación inicial, por lo que será necesario una labor constante de adaptación y mejora continua, haciendo un uso eficiente de los recursos humanos y materiales.

El texto actual tiene como misión cumplir los mínimos exigidos por la normativa vigente, pero, conscientes de que se trata de un punto de partida, es esencial extenderlo de forma paulatina aprovechando y optimizando los recursos disponibles de la Universidad de Alicante.

El presente documento se publicará en el Boletín Oficial de la Universidad de Alicante (BOUA) y todas las herramientas y procedimientos que se desarrollen por la Comisión en virtud del mismo se difundirán a la comunidad universitaria y se pondrán a disposición en el portal de transparencia de la Universidad de Alicante.

4. DESARROLLO DEL PLAN

4.1 La política de integridad institucional

El pasado 20/12/2021 se aprobó en el Consejo de Gobierno de la Universidad de Alicante la Declaración Institucional de tolerancia cero contra el fraude mediante la que se formaliza la importancia de velar por la eficacia y rigor en el uso de los recursos puestos a su disposición para la ejecución de las competencias que tiene asignadas.

4.2 Gobernanza

Mediante Resolución rectoral de fecha 06/06/2022 publicada en el BOUA el 07/06/2022, se ha procedido a la creación y nombramiento de los miembros de la Comisión Antifraude de la Universidad de Alicante como órgano colegiado para la creación y el seguimiento del Plan de Antifraude. Ésta, en todo caso, de conformidad con lo aquí contemplado, deberá estar compuesta por los siguientes miembros:

- Presidencia: La persona que ocupe la Gerencia en la Universidad de Alicante, que ejercerá la presidencia de la Comisión
- Secretaría: La persona que dirija la Oficina de Control Presupuestario, que ejercerá las funciones de secretaría de la Comisión.
- Vocalías:
 - La persona que ocupe la Secretaría General o personal en quien delegue.
 - La persona que ocupe el Vicerrectorado de Ordenación Académica y Profesorado o persona en quien delegue.
 - La persona que dirige el Vicerrectorado de Planificación Económica, o persona en quien delegue.
 - La persona que ocupe la Vicegerencia de Recursos Humanos.
 - La persona que ocupe la Jefatura del área jurídica.
 - La persona que dirija el Servicio de Gestión Económica y Contabilidad.

4.3 Formación y sensibilización

La formació i informació es configura com la base de desenvolupament del pla.

És absolutament necessari que tot el personal, en tots els nivells jeràrquics i organitzatius, s'identifique com una peça clau en la lluita contra el frau i la corrupció. Per a això s'establiran plans de formació específics per als membres del Consell de Direcció, Personal Docent i Investigador i Personal d'Administració i Serveis.

La Comissió Antifrau proposarà diferents opcions de formació teòrica i pràctica, especialment per a aquells sectors que es consideren de "risc especial".

Així mateix, es recomana emprendre accions de sensibilització de manera periòdica, com poden ser jornades, comunicacions i tallers, entre d'altres.

4.4 Canals de denúncia

En compliment de la directiva (UE) 2019/1937 relativa a la protecció de les persones que informen sobre infraccions del Dret de la Unió, de transposició imminent, és necessari la inclusió d'un canal de denúncies que permeta atendre les possibles irregularitats detectades d'acord amb el que estipula l'esmentada directiva.

Aquest canal serà difós en diferents pàgines web internes de la Universitat que puguin tenir relació amb assumptes econòmics, disciplinaris, com també a través de butlletins informatius i campanyes en xarxes socials. Es mantindrà la confidencialitat del denunciante, les denúncies del qual es rebran en la Comissió Antifrau, que les analitzarà amb la finalitat de determinar la veracitat d'aquestes sense que pugui veure's afectada la persona denunciante o informant.

4.5 Conflictes d'Interessos

L'ordre HFP/1030/2021 especifica possibles actors implicats en el conflicte d'interessos:

- i. Els empleats públics que fan tasques de gestió, control i pagament i altres agents en els quals s'han delegat alguna o algunes d'aquestes funcions.
- ii. Aquelles persones beneficiàries privades, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions de les quals siguin finançades amb fons públics, que puguin actuar en favor dels seus interessos propis, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

A més, exigeix l'emplenament d'una Declaració d'Absència de Conflicte d'Interessos (DACI) als intervinents en els procediments.

La Universitat d'Alacant ha incorporat el model DACI als plec de contractació administrativa que hauran d'emplenar i signar els contractistes. No obstant això, d'acord amb aquest precepte, al llarg del 2022 es concretarà, per part de la Comissió Antifrau de la Universitat d'Alacant, la formalització d'altres Declaracions d'Absència de Conflicte d'Interessos en els empleats públics que intervien regularment en altres procediments de gestió de despesa pública, subvencions i/o recursos humans, així com s'establirà el procediment o protocol d'actuació quan es detecte un conflicte d'interessos.

5. EINES QUE CAL IMPLANTAR EN GESTIÓ DE RISCOS

5.1 Autodiagnòstic

La comissió encarregada de l'elaboració d'aquest Pla Antifrau de la Universitat, reunida el 15 de juny del 2022, va fer l'autodiagnòstic de la institució d'acord amb l'annex II.B.5 de l'Ordre HFP/1030/2021, i va obtenir els resultats següents (annex 1):

5.2 Avaluació de riscos.

Aquest Pla i el disseny de les mesures antifrau proporcionades i eficaces s'ha fet a partir d'una autoavaluació respecte al risc de patir actuacions fraudulent.

La formación e información se configura como la base de desarrollo del plan.

Es absolutamente necesario que todo el personal, en todos los niveles jerárquicos y organizativos, se identifique como pieza clave en la lucha contra el fraude y la corrupción. Para ello se establecerán planes de formación específicos para los miembros del Consejo de Dirección, Personal Docente e Investigador y Personal de Administración y Servicios.

La Comisión Antifraude propondrá diferentes opciones de formación teórica y práctica, especialmente para aquellos sectores que se consideren de "especial riesgo".

Asimismo, se recomienda emprender acciones de sensibilización de manera periódica, como pueden ser jornadas, comunicaciones y talleres, entre otros.

4.4 Canales de denuncia

En cumplimiento de la Directiva (UE) 2019/1937 relativa a la protección de las personas que informen sobre infracciones del Derecho de la Unión, de inminente trasposición, es necesario la inclusión de un canal de denuncias que permita atender las posibles irregularidades detectadas con arreglo a lo estipulado por la citada directiva.

Este canal será difundido en distintas páginas web internas de la Universidad que puedan tener relación con asuntos económicos, disciplinarios, así como a través de boletines informativos y campañas en redes sociales. Se mantendrá la confidencialidad del denunciante, cuyas denuncias se recibirán en la Comisión Antifraude, que las analizará a fin de determinar la veracidad de las mismas sin que pueda verse afectado la persona denunciante o informante.

4.5 Conflictos de Intereses

La Orden HFP/1030/2021 especifica posibles actores implicados en el conflicto de intereses:

- i. Los empleados públicos que realizan tareas de gestión, control y pago y otros agentes en los que se han delegado alguna/s de esta/s función/es.
- ii. Aquellos beneficiarios privados, socios, contratistas y subcontratistas, cuyas actuaciones sean financiadas con fondos públicos, que puedan actuar en favor de sus propios intereses, pero en contra de los intereses financieros de la UE, en el marco de un conflicto de intereses.

Además, exige la cumplimentación de una Declaración de Ausencia de Conflicto de Intereses (DACI) a los intervinientes en los procedimientos.

La Universidad de Alicante ha incorporado el modelo DACI a los pliegos de contratación administrativa que deberán cumplimentar y firmar los contratistas. No obstante, en cumplimiento del citado precepto, a lo largo de 2022 se concretará, por parte de la Comisión Antifraude de la Universidad de Alicante, la formalización de otras Declaraciones de Ausencia de Conflicto de Intereses en los empleados públicos que intervienen regularmente en otros procedimientos de gestión de gasto público, subvenciones y/o RR.HH., así como se establecerá el procedimiento o protocolo de actuación cuando se detecte un conflicto de intereses.

5. HERRAMIENTAS A IMPLANTAR EN GESTIÓN DE RIESGOS

5.1 Autodiagnóstico

La comisión encargada de la elaboración del presente Plan Antifraude de la Universidad, reunida el 15 de junio de 2022, realizó el autodiagnóstico de la institución de acuerdo con el anexo II.B.5 de la Orden HFP/1030/2021, obteniendo los siguientes resultados (anexo 1):

5.2 Evaluación de riesgos.

El presente Plan y el diseño de las medidas antifraude proporcionadas y eficaces se ha elaborado a partir de una autoevaluación respecto al riesgo de sufrir actuaciones fraudulent.

La Comissió Antifrau ha sigut l'encarregada de fer l'exercici d'avaluació inicial del risc de frau. En atenció als possibles riscos identificats en l'exercici inicial d'avaluació del risc de frau s'estima que els règims d'auditoria i els instruments de control intern aplicables per la Universitat i les mesures que incorpora aquest manual són suficients per a garantir la gestió adequada dels fons europeus.

L'avaluació es repetirà amb caràcter biennal, encara que podrà fer-se una avaluació amb una periodicitat inferior si concorren circumstàncies que així ho aconsellen, com poden ser, a títol d'exemple, els canvis normatius o organitzatius o la detecció de punts febles davant el frau. Els resultats de l'avaluació pel que fa als riscos específics s'arreglen en l'Annex d'aquest Pla.

6. MESURES PER A LA PREVENCIÓ I LA DETECCIÓ DEL FRAU

La Universitat d'Alacant disposa d'un conjunt de mesures tendents a garantir que la despesa pública que s'executa d'acord pels principis de legalitat, eficàcia i eficiència, mitjançant les corresponents tècniques de fiscalització. Entre els principals mitjans que té establits, de manera voluntària o per exigències legals, es troben els següents.

Disposa d'una Oficina de Control Pressupostari (OCP) que fa la funció de control intern, atribuïda al Rectorat. Per a això, l'OCP pot exercir totes les competències i comptar amb les prerrogatives atribuïdes a la intervenció en la Llei 1/2015, de 6 de febrer, de la Generalitat, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions, i en la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària, pel que fa a les funcions de fiscalització i auditoria.

L'OCP pot exercir aquestes funcions amb plena autonomia i independència respecte de les autoritats, òrgans de gestió i govern i la resta d'entitats la gestió de les quals controla, en congruència amb el que estableixen els articles 94 de la Llei 1/2015, Llei 140.2 i 144 de la LGP.1.- Risc de falta de sistematització en la planificació estratègica.

Disposa d'una Mesa de Contractació que, com a òrgan d'assistència tècnica especialitzada en matèria de contractació administrativa, actua de manera obligatòria en els procediments obert, restringit i negociat amb publicitat i que s'encarrega, principalment, de valorar les proposicions dels licitadors i proposar a l'òrgan de contractació l'adjudicació del contracte a favor d'aquell que presente la millor oferta.

Ha establert l'obligació de signar declaracions d'absència de conflicte d'interès a tots els que intervenen en els procediments de contractació.

Sotmet la seua actuació a una auditoria anual externa no sols financera, sinó també operativa i de legalitat, efectuada per la Intervenció General de la Generalitat, a més de l'auditoria i els controls addicionals externs efectuats per la Sindicatura de Comptes.

Com a resultat de la primera avaluació de riscos en relació amb la gestió de fons europeus es reforçaran les mesures que s'indiquen en els apartats següents.

6.1 Mesures de prevenció

6.1.1 Declaració d'absència de conflicte d'interessos

Es revisarà el compliment de l'obligació d'emplenar una declaració d'absència de conflicte d'interessos per a tots els intervinents en els procediments de contractació i de concessió de subvencions finançades amb fons públics.

En l'aplicació de sol·licitud de compres utilitzada per a la tramitació d'un contracte menor, el sol·licitant haurà de declarar expressament que no hi ha cap conflicte d'interessos.

La Comisión Antifraude ha sido la encargada de realizar el ejercicio de evaluación inicial del riesgo de fraude. En atención a los posibles riesgos identificados en el ejercicio inicial de evaluación del riesgo de fraude se estima que los regímenes de auditoría y los instrumentos de control interno aplicables por la Universidad y las medidas que incorpora este manual son suficientes para garantizar la adecuada gestión de los fondos europeos.

La evaluación se repetirá con carácter bienal, aunque podrá realizarse una evaluación con una periodicidad inferior si concurren circunstancias que así lo aconsejen, como pueden ser, a título de ejemplo, los cambios normativos u organizativos o la detección de puntos débiles ante el fraude. Los resultados de la evaluación en cuanto a los riesgos específicos se recogen en el Anexo del presente Plan.

6. MEDIDAS PARA LA PREVENCIÓN Y DETECCIÓN DEL FRAUDE

La Universidad de Alicante dispone de un conjunto de medidas tendentes a garantizar que el gasto público que se ejecuta de acuerdo por los principios de legalidad, eficacia y eficiencia, mediante las correspondientes técnicas de fiscalización. Entre los principales medios que tiene establecidos, de forma voluntaria o por exigencias legales, se encuentran los siguientes.

Dispone de una Oficina de Control Presupuestario (OCP) que ejerce la función de control interno, atribuida al Rectorado. Para ello, la OCP puede ejercer todas las competencias y contar con las prerrogativas atribuidas a la intervención en la Ley 1/2015, de 6 de febrero, de la Generalitat, de Hacienda Pública, del Sector Público Instrumental y de Subvenciones, y en la Ley 47/2003, de 26 de noviembre, General Presupuestaria, en cuanto a las funciones de fiscalización y auditoría.

La OCP puede ejercer estas funciones con plena autonomía e independencia respecto de las autoridades, órganos de gestión y gobierno y el resto de entidades cuya gestión controla, en congruencia con lo que establecen los artículos 94 de la Ley 1/2015, Ley 140.2 y 144 de la LGP.1.- Riesgo de falta de sistematización en la planificación estratégica.

Dispone de una Mesa de contratación que, como órgano de asistencia técnica especializada en materia de contratación administrativa, actúa de forma obligatoria en los procedimientos abierto, restringido y negociado con publicidad y que se encarga, principalmente, de valorar las proposiciones de los licitadores y proponer al órgano de contratación la adjudicación del contrato a favor de aquél que presenta la mejor oferta.

Ha establecido la obligación de firmar declaraciones de ausencia de conflicto de interés a todos los que intervienen en los procedimientos de contratación.

Somete su actuación a una auditoría anual externa no solo financiera sino también operativa y de legalidad, efectuada por la Intervención General de la Generalitat, además de la auditoría y los controles adicionales externos efectuados por la Sindicatura de Cuentas.

Como resultado de la primera evaluación de riesgos en relación con la gestión de fondos europeos se reforzarán las medidas que se indican en los apartados siguientes.

6.1. Medidas de prevención

6.1.1. Declaración de ausencia de conflicto de intereses

Se revisará el cumplimiento de la obligación de cumplimentar una declaración de ausencia de conflicto de intereses para todos los intervinientes en los procedimientos de contratación y de concesión de subvenciones financiadas con fondos públicos.

En la aplicación de solicitud de compras utilizada para la tramitación de un contrato menor, el solicitante deberá declarar expresamente que no existe un conflicto de intereses.

Dels altres contractes s'exigirà una declaració d'absència d'interessos a tots els membres de la mesa de contractació, així com a la persona que proposa la contractació i a la persona que siga designada com a responsable del contracte i a qualsevol que participe en alguna fase del procediment.

6.1.2 Pla de formació

La Universitat d'Alacant programarà i oferirà al seu personal sessions formatives sobre la detecció i la prevenció del frau fent ús dels fons públics.

6.2 Mesures de detecció

6.2.1 Ús de fonts externes de verificació

Per a detectar possibles conflictes d'interessos o altres possibles actuacions fraudulentas de manera aleatòria o en aquells supòsits en què hi haja indicis de risc de frau (banderes roges), s'utilitzaran controls aleatoris o fonts externes com les bases de dades de registres mercantils, la Base Nacional de Dades de Subvencions, expedients dels empleats o eines de prospecció de dades o de puntuació de riscos.

6.2.2 Catàleg de banderes roges

Per a assegurar que els procediments de control focalitzen l'atenció sobre els punts principals de risc de frau s'utilitzarà el catàleg de marcadors de risc, denominats "banderes roges" arreglat en l'annex.

S'ha efectuat un catàleg de riscos que afecten tipus de despeses que en l'actualitat no es financen amb fons europeus, però que podrien estar-ho en el futur.

7. MESURES DE CORRECCIÓ I PERSECUCIÓ

7.1 Mesures de correcció

7.1.1 Procediment per a tractar conflicte d'interessos

En cas de sospites fundades de l'existència d'un conflicte d'interessos, serà comunicat al superior jeràrquic de l'implicat que durà a terme les activitats de comprovació i investigació necessàries. Si les actuacions fetes permeten constatar que la sospita era infundada, aquesta serà arxivada. Si, per contra, els resultats dels controls confirmen la informació inicial, i el conflicte d'interessos és de tipus administratiu, el superior jeràrquic podrà:

- Promoure actuacions conduents a l'adopció de les mesures correctores que calguen, incloses les disciplinàries. Entre aquestes les derivades de l'art. 24 de la Llei 40/2015 d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

- Proposar a l'òrgan competent, o adoptar per si mateix, si escau, la suspensió immediata del procediment.

- Proposar o iniciar les accions oportunes, amb audiència dels interessats, per a anul·lar o revisar les actuacions afectades pel conflicte d'interessos o de l'acte que haja posat fi al procediment.

- Elevar a la Comissió Antifrau l'ocorregut/Elevar a l'òrgan competent l'ocorregut per a fer-lo públic, amb la finalitat de garantir la transparència de les decisions i, com a element dissuasiu, per a impedir que tornen a produir-se situacions similars, d'acord amb la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

En cas que el conflicte d'interessos siga de naturalesa penal denunciarà els fets davant la Comissió Antifrau per què puga realitzar-se davant la fiscalia i els tribunals, en els casos oportuns.

En tots els casos, es comunicarà a la comissió antifrau les actuacions per al seguiment d'aquestes.

7.1.2 Bloquejar el finançament dels projectes i l'avaluació del frau

De los restantes contratos se exigirá una declaración de ausencia de intereses a todos los miembros de la mesa de contratación, así como a la persona que propone la contratación y a la persona que se designa como responsable del contrato y a cualquiera que participe en alguna fase del procedimiento.

6.1.2. Plan de formación

La Universidad de Alicante programará y ofrecerá a su personal sesiones formativas sobre la detección y prevención del fraude en uso de los fondos públicos.

6.2. Medidas de detección

6.2.1. Empleo de fuentes externas de verificación

Para detectar posibles conflictos de intereses u otras posibles actuaciones fraudulentas de modo aleatorio o en aquellos supuestos en que existan indicios de riesgo de fraude (banderas rojas), se utilizarán controles aleatorios o fuentes externas como las bases de datos de registros mercantiles, la Base Nacional de Datos de Subvenciones, expedientes de los empleados o herramientas de prospección de datos o de puntuación de riesgos.

6.2.2. Catálogo de banderas rojas

Para asegurar que los procedimientos de control focalicen la atención sobre los puntos principales de riesgo de fraude se utilizará el catálogo de marcadores de riesgo, denominados "banderas rojas" recogido en el anexo.

Se han efectuado un catálogo de riesgos que afectan a tipos de gastos que en la actualidad no se financian con fondos europeos pero que podrían estarlo en el futuro.

7. MEDIDAS DE CORRECCIÓN Y PERSECUCIÓN

7.1. Medidas de corrección

7.1.1. Procedimiento para abordar conflictos de intereses

En caso de sospechas fundadas de la existencia de un conflicto de intereses, se comunicarán al superior jerárquico del implicado que procederá a llevar a cabo las actividades de comprobación e investigación necesarias. Si las actuaciones realizadas permiten constatar que la sospecha era infundada se procederá a su archivo. Si, por el contrario, los resultados de los controles confirman la información inicial, y el conflicto de intereses es de tipo administrativo, el superior jerárquico podrá:

- Promover actuaciones conducentes a la adopción de las medidas correctoras que procedan, incluidas las disciplinarias. Entre ellas las derivadas del art. 24 de la Ley 40/2015 de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público.

- Proponer al órgano competente, o adoptar por sí mismo, en su caso, la suspensión inmediata del procedimiento.

- Proponer o iniciar las acciones oportunas, con audiencia de los interesados, para anular o revisar las actuaciones afectadas por el conflicto de intereses o del acto que haya puesto fin al procedimiento.

- Elevar a la Comisión Antifraude lo ocurrido/Elevar al órgano competente lo ocurrido para hacerlo público, con la finalidad de garantizar la transparencia de las decisiones y, como elemento disuasorio, para impedir que vuelvan a producirse situaciones similares, de acuerdo con la Ley 19/2013, de 9 de diciembre, de transparencia, acceso a la información pública y buen gobierno.

En caso de que el conflicto de intereses sea de naturaleza penal denunciará los hechos ante la Comisión Antifraude para que pueda realizarse por el órgano competente ante la fiscalía y los tribunales, en los casos oportunos.

En todos los casos, se comunicará a la comisión antifraude las actuaciones para su seguimiento.

7.1.2. Bloquear la financiación de los proyectos y evaluación de incidencia del fraude

Davant de qualsevol sospita de frau correspondrà actuar a la Comissió Antifrau amb la finalitat de recaptar tota la informació necessària que permetia determinar si efectivament aquesta s'ha produït. L'aparició de diversos dels indicadors anomenats "banderes roges" serà un dels criteris principals per a determinar l'existència de frau.

La detecció de possible frau, o la seua sospita fundada, implicarà la immediata suspensió del procediment, la notificació d'aquesta circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions i la revisió de tots aquells projectes que hagen pogut estar exposats a aquest.

En el cas que es detecten irregularitats sistèmiques, s'adoptaran les mesures següents:

- Revisar la totalitat dels expedients inclosos en aqueixa operació i/o de naturalesa econòmica anàloga.
- Bloquejar el finançament comunitari de tots aquells expedients en els quals s'identifique la incidència detectada.
- Comunicar a les unitats executores les mesures necessàries que cal adoptar per a esmenar la feblesa detectada, de manera que les incidències oposades no tornen a repetir-se.
- Revisar els sistemes de control intern per a establir els mecanismes oportuns que detecten les referides incidències en les fases inicials de verificació.

7.2 Mesures de persecució

7.2.1 Comunicació a entitat decidora o responsable

Com més prompte millor, la Comissió Antifrau elevarà al Rectorat per a la seua comunicació a l'entitat decidora o responsable, els fets produïts i les mesures adoptades.

7.2.2 Denúncia de fets punibles

Davant d'un supòsit de frau, el Rectorat, a proposta de la Comissió Antifrau:

- Denunciarà, si fóra el cas, els fets punibles a les Autoritats Públiques competents (Agència Valenciana Antifrau) i per a la seua valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude.

- Iniciarà una informació reservada per a depurar responsabilitats i, si escau, incoarà un expedient disciplinari.

- Denunciarà els fets davant de la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

7.2.3 Canal extern de denúncies

Per a facilitar la comunicació dels possibles supòsits de frau, en la pàgina web de la Universitat hi haurà un enllaç al Servei Nacional de Coordinació Antifrau (SNCA), òrgan encarregat de coordinar les accions encaminades a protegir els interessos financers de la Unió Europea contra el frau en col·laboració amb l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF). I de la mateixa manera es disposarà d'un altre enllaç per a, si escau, accedir al canal de l'Agència Valenciana Antifrau per a informar, en l'àmbit de les seues competències, de possibles supòsits de frau o males pràctiques.

També es publicarà informació del canal de denúncia externa que puguin articular-se en transposició de la DIRECTIVA (UE) 2019/1937 DEL PARLAMENT EUROPEU I DEL CONSELL de 23 d'octubre de 2019

8. ACCIONS DE COMUNICACIÓ I INFORMACIÓ RELACIONADES AMB EL PLA ANTIFRAU

En la pàgina web de la Universitat hi haurà un apartat en el qual s'informarà a la comunitat universitària de la declaració institucional antifrau, dels aspectes més rellevants del pla antifrau i dels canals de denúncia tant interns com externs.

Ante cualquier sospecha de fraude corresponderá actuar a la Comisión antifraude a fin de recabar toda la información necesaria que permita determinar si efectivamente ésta se ha producido. La aparición de varios de los indicadores denominados "banderas rojas" será uno de los principales criterios para determinar la existencia de fraude.

La detección de posible fraude, o su sospecha fundada, conllevará la inmediata suspensión del procedimiento, la notificación de tal circunstancia en el más breve plazo posible a las autoridades interesadas y a los organismos implicados en la realización de las actuaciones y la revisión de todos aquellos proyectos que hayan podido estar expuestos al mismo.

En el caso de que se detecten irregularidades sistémicas, se adoptarán las siguientes medidas:

- Revisar la totalidad de los expedientes incluidos en esa operación y/o de naturaleza económica análoga.
- Bloquear la financiación comunitaria de todos aquellos expedientes en los que se identifique la incidencia detectada.
- Comunicar a las unidades ejecutoras las medidas necesarias a adoptar para subsanar la debilidad detectada, de forma que las incidencias encontradas no vuelvan a repetirse.
- Revisar los sistemas de control interno para establecer los mecanismos oportunos que detecten las referidas incidencias en las fases iniciales de verificación.

7.2. Medidas de persecución

7.2.1. Comunicación a entidad decidora o responsable

A la mayor brevedad posible, la Comisión Antifraude procederá a elevar al Rectorado para su comunicación a la entidad decidora o responsable, los hechos producidos y las medidas adoptadas.

7.2.2. Denuncia de hechos punibles

Ante un supuesto de fraude, el Rectorado, a propuesta de la Comisión Antifraude:

- Denunciará, si fuese el caso, los hechos punibles a las Autoridades Públicas competentes (Agencia Valenciana Antifraude) y para su valoración y eventual comunicación a la Oficina Europea de Lucha contra el Fraude.

- Iniciará una información reservada para depurar responsabilidades y, en su caso, incoará un expediente disciplinario.

- Denunciará los hechos ante la fiscalía y los tribunales competentes, en los casos oportunos.

7.2.3. Canal externo de denuncias

Para facilitar la comunicación de los posibles supuestos de fraude, en la página web de la Universidad se contendrá un enlace al Servicio Nacional de Coordinación Antifraude (SNCA), órgano encargado de coordinar las acciones encaminadas a proteger los intereses financieros de la Unión Europea contra el fraude en colaboración con la Oficina Europea de Lucha contra el Fraude (OLAF). Y de la misma manera se dispondrá de otro enlace para, en su caso, acceder al canal de la Agencia Valenciana Antifraude para informar, en el ámbito de sus competencias, de posibles supuestos de fraude o malas prácticas.

También se publicará información del canal de denuncia externa que puedan articularse en transposición de la DIRECTIVA (UE) 2019/1937 DEL PARLAMENTO EUROPEO Y DEL CONSEJO de 23 de octubre de 2019

8. ACCIONES DE COMUNICACIÓN E INFORMACIÓN RELACIONADAS CON EL PLAN ANTIFRAUDE

En la página web de la Universidad se dispondrá de un apartado en el que se informará a la comunidad universitaria de la declaración institucional antifraude, de los aspectos más relevantes del plan antifraude y de los canales de denuncia tanto internos como externos.

Es farà arribar informació del pla antifrau als gestors de projectes de fons europeus.

La Comissió Antifrau proposarà el desenvolupament d'aplicacions que permeten l'explotació de dades amb la finalitat de detectar supòsits de frau. El desenvolupament d'aquestes aplicacions tindrà prioritat en la programació anual de la cartera de projectes.

9. SUPERVISIÓ DEL PLA ANTIFRAU

Després de la revisió anual del funcionament del pla antifrau la Comissió Antifrau elevarà al Rectorat els resultats i, si escau, les millores proposades, per a la seua supervisió i aprovació.

Biennalment o amb una freqüència més gran si concorren causes que ho aconsellen, es revisarà l'autoavaluació del risc per si calguera fer alguna rectificació.

En ocasió de l'aplicació de les observacions fetes en auditories externes, d'acord amb la legalitat i operatives fetes per la intervenció de la Generalitat o de la Sindicatura de Comptes es revisarà si és necessari introduir alguna modificació en els procediments a què es refereix aquest Pla.

[ANNEXOS](#)

Se hará llegar información del plan antifraude a los gestores de proyectos de fondos europeos.

La Comisión Antifraude propondrá el desarrollo de aplicaciones que permitan la explotación de datos con la finalidad de detectar supuestos de fraude. El desarrollo de estas aplicaciones tendrá prioridad en la programación anual de la cartera de proyectos.

9. SUPERVISIÓN DEL PLAN ANTIFRAUDE

Tras la revisión anual del funcionamiento del plan antifraude la Comisión Antifraude elevará al Rectorado los resultados y, en su caso, las mejoras propuestas, para su supervisión y aprobación.

Bienalmente o con una frecuencia mayor si concurren causas que lo aconsejan, se revisará la autoevaluación del riesgo por si hubiera que realizar alguna rectificación.

Con ocasión de la aplicación de las observaciones efectuadas en auditorías externas, de cumplimiento de legalidad y operativas efectuadas por la intervención de la Generalitat o de la Sindicatura de Cuentas se revisará si es necesario introducir alguna modificación en los procedimientos a que se refiere el presente Plan.

[ANEXOS](#)